

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Statsråden

Deres ref

Vår ref
201001370-/

Dato

Nye bestandsmål for bjørn og ulv

Jeg viser til regjeringens politiske plattform for 2009-2013 (Soria Moria II) hvor det framgår at regjeringen innen utgangen av 2010 vil invitere Stortinget til et bredt forlik om bestandsmål for ulv og bjørn.

Regjeringen ønsker en drøfting med partiene på Stortinget om den videre prosessen med sikte på et bredest mulig forlik i Stortinget. I tillegg til vurdering av bestandsmålene for ulv og bjørn vil Regjeringen også avklare spørsmålene om nødverge for hund, eventuell vårjakt på bjørn og eventuell videreføring av prøveordningen med statlig leie av jaktrett på elg i ulverevir.

Alle vurderingene må være innenfor rammen av den todelte målsettingen om å ivareta både rovvilt og beitenæring i Norge, Bern-konvensjonen og naturmangfoldloven. Den todelte målsettingen skal sikre rovviltbestandenes overlevelse, og næringsdrift basert på beitebruk i utmark.

Bern-konvensjonen er en Europarådskonvensjon som har til formål å beskytte Europas ville dyr og planter med leveområder. Konvensjonen omfatter bl.a. en liste (vedlegg II) over dyrearter som er totalfredet etter konvensjonen. På denne listen står bl.a. ulv og bjørn. Artikkel 6 pålegger landene å gjennomføre tiltak for å sikre bevaring av de dyrearter som er listet i vedlegg II. For disse arter er alle former for forsettlig fangst og dreping forbudt. Norge har etter Bern-konvensjonen en selvstendig forpliktelse til å bidra til å opprettholde bestandene av bjørn og ulv på et levedyktig nivå. Dette gir blant annet føringer for norsk forvaltning av de store rovdyrartene. Naturmangfoldloven § 5 slår bl.a. fast at målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og

at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. På rovviltfeltet må forvaltningsmålet forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376.

Soria Moria II om rovviltforvaltningen ble blant annet nedfelt på bakgrunn av konfliktsituasjonen i forhold til næringsdrift med husdyr (sau) og tamrein. Når nye bestandsmål skal fastsettes for bjørn og ulv, må disse både ivareta hensynet til Bernkonvensjonen og naturmangfoldloven. Hensynet til levedyktig næringsdrift basert på brukernes totale ressurser, hvorav beiteressursene i utmark er en forutsetning for lønnsomt sauehold og tamreindrift, må også legges til grunn.

Regjeringen har i Soria Moria II sagt at hovedtrekkene i stortingsforliket om rovviltpolitikken fra 2004 skal videreføres. Men regjeringsplattformen viser imidlertid til flere nødvendige tiltak for å redusere konfliktnivået.

Kunnskapsgrunnlaget

Jeg er opptatt av at vurderinger av nye bestandsmål for bjørn og ulv skal være basert på best mulig tilgjengelig kunnskap. Det er derfor viktig for meg at Stortinget får en helhetlig informasjon om det oppdatert kunnskapsgrunnlag levert av de skandinaviske forskningsprosjektene på ulv (Skandulv) og bjørn (Det skandinaviske bjørneprosjektet). Jeg synes det er viktig at vi har et mest mulig omforent kunnskapsgrunnlag før det skal fattes beslutninger om fremtidig bestandsstørrelse og forvaltning. Ny kunnskap om størrelsen på bjørnebestanden er her av stor interesse. En nylig utviklet beregningsmodell basert på blant annet DNA-analyser og størrelsen på bjørnenes leveområder viser at det i 2009 mest sannsynlig ble født 6 bjørnekull i Norge i 2009. Samme år ble det kun dokumentert 1 sikker bjørneyngling basert på tidligere metodikk.

Når det gjelder ulv er også kunnskapsgrunnlaget et annet i dag enn ved inngåelsen av rovviltforliket i 2004. Vi har også større viten om den genetiske situasjonen og omfanget av illegal jakt. Gjeldende bestandsmål for ulv er 3 helnorske ynglinger innenfor det nærmere avgrensede forvaltningsområdet for ynglende ulv. Dette bestandsmålet er nå til ny vurdering. I perioden fra inngåelse av rovviltforliket og frem til og med 2009 har vi ikke et eneste år lykkes å nå bestandsmålet for ulv. I 2010 har vi et visst håp om at bestandsmålet nås for første gang. Det gjenstår imidlertid noe arbeid med snøsporinger og DNA-analyser før endelig oversikt over antall valpekull født i 2010 foreligger. Så langt er det påvist to helnorske valpekull født i 2010 i henholdsvis Slettåsreviret og Kynna-reviret (begge i Hedmark fylke), men det er også en sannsynlighet for at det såkalte Linnekleppen-reviret er helnorsk og at målet dermed kan bli nådd i 2010.

Samarbeid med Sverige

Bestandssituasjonen for den felles skandinaviske ulvebestanden er av en helt annen karakter enn hva den er for bjørn. Det norske bestandsmålet på 3 årlige ynglinger av ulv omhandler i dag kun valpekull født i helnorske revir innenfor forvaltningsområdet

for ynglende ulv. I det svenske bestandsmålet på 20 årlige ynglinger inngår ynglinger i grenserevirene i tillegg til helsvenske revir. Det foreligger i dag ingen avtale mellom våre to land når det gjelder fordelingen av ulverevir på tvers av riksgrensen mellom Sverige og Norge. Fra vinteren 2001-2002 og frem til i dag har antall grenserevir (familiegrupper og ulvepar) variert mellom 2 og 7, og antall årlige ynglinger i disse grenserevirene har variert fra 1 til 4. Vinteren 2009-2010 ble det påvist totalt 7 grenserevir, hvorav foreløpige tall viser at valpekull ble født i 4 av disse revirene våren 2009. Jeg har dialog med svenske myndigheter om fordeling av ulverevir i grenseområdet. Svenske myndigheter viser til at de i oktober 2009 vedtok en ny rovviltpolitikk der blant annet bestandsmålet for ulv ble fryst til dagens nivå frem til 2012. Samtidig skal det i denne perioden gjennomføres en utredning av et fremtidig bestandsmål for ivaretagelse av en levedyktig ulvebestand i Skandinavia, og oppdraget ble gitt av den svenske regjeringen i juni 2010. Svenske myndigheter har så langt vært tydelige på at det ikke er aktuelt å endre bestandsmålet eller foreta noen fordeling av grenserevirene før resultatet av utredningen foreligger i 2012. Jeg mener det er helt nødvendig med et nært samarbeid med svenske myndigheter dersom vi skal lykkes med å ivareta en levedyktig bestand i Skandinavia.

Jeg inviterer fraksjonslederne i miljø- og energikomiteen samt en representant fra Venstre til et innledende møte om rovviltforlik om bestandsmål for bjørn og ulv, og foreliggende kunnskapsgrunnlag vil være hovedtema.

Møtet finner sted 31. januar 2011 fra kl 13.00 til kl 15.00. Opplysning om sted, samt nødvendige dokumenter vil bli oversendt i god tid før møtet.

Med hilsen

Erik Solheim

Kopi:
Statsministerens kontor
Landbruks- og matdepartementet